Η χαρά ποιμαντικό πρόβλημα - Μακρύς ο δρόμος τής αγάπης (Πρωτοπρ. Θωμάς Βαμβίνης)

Categories : ΘΕΟΛΟΓΙΑ

Date : 21 Ιανουαρίου, 2024

Ἡ χαρά ποιμαντικό πρόβλημα

Ἡ πολλή **χαρά** ἄρχισε νά γίνεται ποιμαντικό **πρόβλημα**. **Ὁ καθαρτικός φόβος ἀποβάλλεται**, ὄχι διότι «κόλασιν ἔχει», σύμφωνα μέ τήν πρώτη ἐπιστολή τοῦ ἀπ. Ἰωάννου τοῦ Θεολόγου, ἀλλά **διότι δέν τόν ἀνέχεται ἡ ὑπεροψία τῶν ἀνθρώπων πού ἔχουν δουλωθῆ στά πάθη τους** , καί ἔχουν καταστήσει τό θέλημα τους ἱερό ἄσυλο, πού πρέπει νά γίνεται ἀπό ὅλους σεβαστό καί νά θεραπεύεται (μέ τήν ἀρχαιοελληνική θρηκευτική σημασία τοῦ ρήματος).

Πράγματι, **ὁ Θεός μᾶς ἔπλασε νά χαιρόμαστε τόν παράδεισο καί νά μή φοβόμαστε τίποτε. Ὅμως, ἁμαρτήσαμε καί πέρασε μέσα στήν φύση μας ὁ θάνατος. Τώρα ζοῦμε μέ μόνιμους συντρόφους τήν φθορά καί τόν θάνατο. Σ' αὐτήν τήν κατάσταση ἡ φύση μας κυριεύθηκε ἀπό τήν δειλία καί τόν φόβο καί ὀλισθήσαμε στήν ἰδιοτέλεια.**

Ἡ ποιμαντική τῆς Ἐκκλησίας ἔχει ἀντικατασταθῆ στίς συνειδήσεις πολλῶν (καί Ὀρθοδόξων Χριστιανῶν) **ἀπό διάφορες ψυχολογικές θεωρίες, κυρίως θεωρίες εὐτυχιοκρατίας, πού ἀποβλέπουν στήν ἀπαλλαγή ἀπό κάθε ψυχικό ἄλγος, τύψη ἤ ἐνοχή, χωρίς μετάνοια, χωρίς ἀπέκδυση τοῦ «παλαιοῦ ἀνθρώπου». Αὐτή ἡ «πολλή χαρά» τῶν ψυχοθεραπευτικῶν τεχνικῶν εἶναι ἕνα σοβαρό ποιμαντικό πρόβλημα, διότι ἄρχισε νά γίνεται δυσβάστακτο τό κήρυγμα γιά τόν ὑγιῆ φόβο τοῦ θανάτου ἤ τῆς κόλασης, πού προϋποθέτουν πίστη στήν εὐαγγελική διδασκαλία τῆς κρίσεως. Γινόμαστε ἀνίκανοι νά σκεφτόμαστε τήν κρίση καί ἀπό ψυχολογική ἀπώθηση ἤ τήν θεωροῦμε παρωχημένη διδασκαλία ἤ παντελῶς ἄσχετη μέ**

τήν θεολογία τῆς Ἐκκλησίας, τήν ὁποία θεωροῦμε μονομερῶς θεολογία τῆς χαρᾶς καί τῆς ἀγάπης.

Μακρύς ὁ δρόμος τῆς ἀγάπης

Σέ τέτοιες κρίσεις συνειδήσεως πρέπει νά ἀνατρέχουμε στά κείμενα πού ἔχει ἡ Ἐκκλησία γιά τήν καθοδήγηση τοῦ ποιμνίου της. Ἄς σταθοῦμε ἐν προκειμένῳ στό χωρίο πού ἤδη ἀναφέραμε ἀπό τήν Α΄ ἐπιστολή τοῦ Ἰωάννου. Ἐκεῖ γράφει: «***φόβος οὐκ ἔστιν ἐν τῇ ἀγάπῃ, ἀλλ᾽ ἡ τελεία ἀγάπη ἔξω βάλλει τὸν φόβον, ὅτι ὁ φόβος κόλασιν ἔχει, ὁ δὲ φοβούμενος οὐ τετελείωται ἐν τῇ ἀγάπῃ***» (4, 18).

Προφανῶς, εἶναι ἀλαζονικό νά καυχηθῆ κανείς ὅτι «*τετελείωται ἐν τῇ ἀγάπῃ*», ὅτι δηλαδή δέν ἔχει ἐχθρούς, ὅτι εἶναι ἕτοιμος νά θυσιαστῆ γιά κάθε ἄνθρωπο ἤ νά θυσιάση ὁτιδήποτε δικό του γιά νά διακονήση τούς ἀδελφούς του, ὅτι δέν εἶναι δεμένος μέ τίποτε τό ὑλικό καί ἔχει ταυτίσει τό θέλημά του μέ τό θέλημα τοῦ Θεοῦ, ὁ ὁποῖος «*πάντας ἀνθρώπους θέλει σωθῆναι*». Ὁ **ἅγιος Νικόδημος** παρατηρεῖ: «***δικαίως δέν εἶναι τέλειος εἰς τήν ἀγάπην, ὅποιος φοβεῖται κρίσιν καί κόλασιν, διατί ὁ τοιοῦτος φόβος εἶναι τῶν ἀρχαρίων καί ἀτελῶν εἰς τήν ἀρετήν καί ὄχι τῶν τελείων εἰς αὐτήν***».

Ὁ **ἅγιος Ἰουστῖνος ὁ Πόποβιτς** στήν ἑρμηνεία αὐτοῦ τοῦ στίχου σημειώνει: «**ὁ δρόμος μέ τόν ὁποῖο ἡ ἀγάπη τοῦ Χριστοῦ τελειοποιεῖται μέσα μας εἶναι πολύ μακρύς καί δύσκολος. Καθόσον... ἡ εὐαγγελική ἀγάπη αὐξάνεται, ζεῖ καί τελειοποιεῖται μόνο διά τῶν ὑπολοίπων εὐαγγελικῶν ἀρετῶν: τήν προσευχή, τήν νηστεία, τήν πραότητα, τήν ταπεινοφροσύνη, τήν μακροθυμία, τήν ἐλπίδα, τήν πίστη καί ἄλλες**».

Ὁ **ἅγιος Νικόδημος**, ἐπίσης, μιλᾶ γιά τόν φόβο τῶν ἀρχαρίων καί τόν ἁγνό φόβο τῶν τελείων, παραπέμποντας στόν **ἅγιο Μάξιμο τόν Ὁμολογητή**. **Ὁ μακρύς δρόμος, πάντως, ὡς τήν τελειοποίηση τῆς ἀγάπης ἔχει ἀνάγκη τόν διακριτικό φόβο τῶν ἀρχαρίων, γι᾽ αὐτό, ἄλλωστε, καί ὁ Χριστός κηρύττοντας στόν λαό περιέγραψε τήν ἡμέρα τῆς κρίσεως.**

(Πηγή: parembasis.gr*)*